

Rehabilitacja lecznicza w schorzeniach narządu głosu w ramach prewencji rentowej ZUS

Rekomendacje w zakresie opieki foniatrycznej oraz rehabilitacji logopedycznej i fizjoterapii w czasie pandemii COVID-19 opracowane przez zespół konsultanta krajowego w dziedzinie audiologii i foniatrii*

1. W czasie pandemii powinno nastąpić ograniczenie realizacji procedur diagnostycznych stanowiących wysokie ryzyko przenoszenia koronawirusa 2019-nCoV drogą transmisji powietrznej; w szczególności dotyczy to badań endoskopowych krtani, długotrwałego mówienia (wysiłku głosowego) oraz innych zabiegów prowokujących kaszel czy kichanie.
2. Wykonywanie badań laryngostroboskopowych zaleca się jedynie w uzasadnionych przypadkach, takich jak duszność lub bezgłos.
3. Personel medyczny w trakcie badania powinien być wyposażony w następujące środki ochrony osobistej:
  - *fartuch ochronny,*
  - *Jednorazowy czepek,*
  - *maska z filtrem FFP3,*
  - *gogle/przyłbica,*
  - *rękawiczki niesterylne (2 pary w przypadku konieczności przeprowadzenia badania endoskopowego).*
4. Badanie analizy akustycznej głosu powinno być przeprowadzane z zachowaniem odległości 2 m między osobą badaną a badającym; konieczne jest 15 - minutowe wietrzenie pomieszczenia między badaniami.
5. Nie zaleca się przeprowadzania próby obciążeniowej głosu.
6. Ćwiczenia logopedyczne zaleca się realizować z użyciem maseczek, przyłbic lub przesłon, z ograniczeniem kontaktu bezpośredniego (odległość między osobami min. 2 m). Sesja terapeutyczna powinna trwać nie dłużej niż 30 min.; konieczne jest 15 - minutowe wietrzenie pomieszczenia między sesjami.
7. W zakresie fizjoterapii zaleca się odstąpienie od leczenia wibroaerozolami. Zabiegi elektrostymulacji krtani oraz terapii manualnej krtani i masażu obręczy barkowej można przeprowadzać z zachowaniem zasad reżimu sanitarnego.
8. Ocenę efektów leczenia rehabilitacyjnego narządu głosu zaleca się przeprowadzać w oparciu o kwestionariusz VHI, ocenę głosu za pomocą skali GRBAS oraz analizę

akustyczną głosu (badanie wstępne i końcowe), z pominięciem badania laryngostroboskopowego.

* Rekomendacje opracowane przez zespół w składzie – prof. dr hab. med. Mariola Śliwińska-Kowalska – konsultant krajowy w dziedzinie audiologii i foniatrii, dr hab. med. Agata Szkiełkowska – konsultant dla woj. mazowieckiego, dr hab. med. Anna Sinkiewicz – konsultant dla woj. kujawsko-pomorskiego, prof. Wiesław Konopka – konsultant dla woj. łódzkiego, Przewodniczący Polskiego Towarzystwa Audiologicznego i Foniatrycznego.

24 sierpnia 2020 roku.

Opracowane zalecenia są zgodne z wytycznymi Europejskiej Unii Foniatrów (*Union of the European Phoniaticians*, UEP) oraz stanowiskiem światowych ekspertów. W szczególności pod uwagę wzięta została aktualna wiedza dotycząca transmisji powietrznej koronawirusa 2019-nCoV.

Literatura

1. Airborne transmission of covid-19.

Nick Wilson, Stephen Corbett , Euan Tovey'

BMJ, **2020 Aug 20**;370:m3206. doi: 10.1136/bmj.m3206

2. Airborne Transmission Route of COVID-19: Why 2 Meters/6 Feet of Inter-Personal Distance Could Not Be Enough.

Leonardo Setti , Fabrizio Passarini, Gianluigi De Gennaro, Pierluigi Barbieri, Maria Grazia Perrone, Massimo Borelli, Jolanda Palmisani, Alessia Di Gilio, Prisco Piscitelli, Alessandro Miani

Int J Environ Res Public Health , **2020 Apr 23**;17(8):2932.

doi: 10.3390/ijerph17082932.

3. UEP Position Statement relating to Phoniatic and Laryngological services during the COVID-19 pandemic.

The below position statement published on **21.4.2020** is to be updated monthly depending on the timespan of the pandemic. Ahmed Geneida, Tadeus Nawkab, Antonio Schindlerc, Haldun Oguzd, Viktor Chroboke, Orietta Calcinonif, Antoinette am Zehnhoff-Dinneseng, Mohamed Farahath, Tamer Abou-Elsaadi, Mieke Moermanj, Eugenia Chavezk, Jonathan Fishmanl, Reinaldo Yazakim, Barbara Arnoldn, Miroslav Tedlao, Simone Grafp, Christina Pflugq, Teemu Kinnaria, John Rubinr.